

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

- Сгоров Б.В.** - ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
- Тришин Ф.А.** - проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
- Мардар М.Р.** - проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
- Кананихіна О.М.** - проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
- Мураховський В.Г.** - директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
- Волков В.Е.** - д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
- Корнієнко Ю.К.** - директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
- Радіонова О.В.** - к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
- Купріна Н.М.** - декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
- Хобін В.А.** - директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
- Сярова А.С.** методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

- дотримання академічної доброчесності викладачами й студентами підвищує можливість отримання наукових грантів, замовлень на виконання прикладних досліджень, залучення їх як консультантів, експертів тощо, водночас, забезпечує довіру до результатів навчання і підвищує успішність випускників у подальшій кар'єрі, їх працевлаштування та рівень життя;

- порушення академічної доброчесності спричиняє погану репутацію закладу вищої освіти, що є суттєвою перешкодою для академічної мобільності як викладачів, так і студентів, отримання останніми хорошої роботи після завершення навчання, й загалом зменшує довіру у суспільстві до кожного окремого студента, викладача і науковця [3, с. 8-9].

Розвиток культури академічної доброчесності передбачає подолання неналежного ставлення суб'єктів процесу навчання до своїх обов'язків та їх зловживання своїми правами, й загалом сприяє підвищенню якості освіти.

Література

1. Академічна доброчесність. URL: http://www.iir.edu.ua/education/academic_integrity/.
2. Кодекс академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу «Приазовський державний технічний університет». URL: <http://pstu.edu.uk/інформація/кодекс-академічної-доброчесності/>.
3. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-svita/2018/10/25/recomendatsii.pdf>.
4. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP). URL: [http://www.americancouncils.org.ua/uk/pages/34/Strengthening%20Academic%20Integrity%20in%20Ukraine%20Project%20\(SAIUP\).html](http://www.americancouncils.org.ua/uk/pages/34/Strengthening%20Academic%20Integrity%20in%20Ukraine%20Project%20(SAIUP).html).
5. Про освіту. Закон від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (редакція від 19.01.2019 р.). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ КОНФЕРЕНЦІЇ ЯК СКЛАДОВА ВЗАЄМОДІЇ НАУКИ, ОСВІТИ ТА ПРАКТИКИ У ЗВО

Т.В. Стрікаленко, Т.П. Григор'єва

Одним з основних завдань сучасної освіти України є підготовка конкурентоспроможних фахівців з високим рівнем професійної підготовки та мотивації до ведення дослідницької діяльності, здатних до саморозвитку та самовдосконалення, мобільності та креативності. Необхідність формування та розвитку дослідницьких умінь - це важлива складова у процесі фахової підготовки майбутніх бакалаврів і магістрів, основа для здійснення дослідницької діяльності в контексті обраного фаху [1, 2]. Не менш важливим, з огляду на вищеназване, є проведення викладачами академії дослідницьких робіт, до яких залучені студенти. Адже науково організована

самостійна робота обумовлює активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів, навчає самостійно працювати з джерелами наукової інформації, здобувати необхідні знання, проводити власні дослідження і отримувати конкретні результати, набувати практичні вміння й навички творчої активності особистості. Проблеми розвивального навчання і формування дослідницьких пошукових здібностей досліджені у працях В. Сухомлинського, К. Ушинського, Н. Бібік, В. Давидова, А. Занкова, Я. Коменського, Г. Костюка, В. Паламарчук, О. Савченко, та ін. видатних педагогів. Своєрідним епіцентром формування пошуково-дослідницьких умінь є позитивне ставлення студентів до процесу і результату своєї праці та зацікавленість в оцінці цієї праці, яку вони можуть отримати на семінарах, засіданнях СНТ тощо [3].

Однією з організаційних форм науково-дослідної роботи викладачів і студентів на кафедрах є їх участь у конференціях різного рівня (у закладі вищої освіти /ЗВО/, в країні, у міжнародних форумах тощо) та друкування тексту тез доповідей/доповідей у збірках конференцій [3, 4]. Метою роботи був аналіз вимог до публікації тез у збірках науково-практичних конференцій (молодих учених, викладачів ЗВО), який ми здійснили по Запрошенням, отриманим в 2016 - 2019 рр., певного власного досвіду проведення науково-практичної конференції здобувачів освіти, аналізу текстів тез доповідей, представлених на конференцію

Результати дослідження. Вимоги до текстів тез, викладені у Запрошеннях у 2018 - 2019 рр., відрізняються від вимог попередніх років низкою положень, а саме:

- 1) обов'язковою стала наявність переліку джерел інформації, використаних при підготовці тез доповіді;
- 2) у переліку використаних джерел інформації мають бути виключно джерела, на які є посилання в тексті тез;
- 3) тези, що містять плагіат, не приймають до участі в конференції (вибіркову перевірку здійснює оргкомітет).

Появі таких вимог, на нашу думку, передувала не лише сьогоденна посилена увага до проявів плагіату в роботах здобувачів освіти та співробітників ЗВО. В умовах зростаючої конкуренції на ринках освітніх і наукових послуг, основним завданням для ЗВО стає безперервний пошук способів і методів удосконалення не тільки навчального, але й творчого процесу, розвитку пізнавальної активності майбутніх фахівців [2]. Тому таким важливим є процес прищеплення студентам інтересу до творчості, доброчесності, накопичення знань і самостійної діяльності. Адже творчість у філософських словниках визначається як процес діяльності людини, що створює якісно нові матеріальні і духовні цінності. Творча діяльність не містить шаблонів і простого відтворення кимось раніше виконаних досліджень чи отриманих результатів - в структуру навчальної діяльності мають бути закладені передумови до творчої праці для розвитку пізнавальної

активності майбутнього фахівця. Навчання перестає бути знаннєвим: в умовах інформатизації суспільства актуальним стало завдання формування уміння знаходити матеріал, систематизувати, узагальнювати, аналізувати, відбирати, формулювати власні висновки тощо. Саме це і є однією із задач науково-практичних конференцій молодих учених і студентів [3].

Певною особливістю науково-практичних конференцій молодих учених і студентів в останні роки стало представлення в матеріалах конференцій дослідницьких робіт викладачів ЗВО, що за віком вже не «молоді учені». На нашу думку, це могло бути результатом того, що наукові керівники робіт молодих учених подають себе як співавтори публікацій. Ще однією причиною появи таких робіт може бути те, що важливі ідеї чи результати досліджень, які можуть потребувати визначення дати пріоритетності, надають до друку в збірки конференцій (у ЗВО) завдяки оперативному їх виданню. Не можна не враховувати сьогодні і такої причини, як видання в останні роки матеріалів конференцій молодих учених у pdf-форматі (безоплатно).

Чи можна вважати наявність таких публікацій недоліком організації і проведення конференції? З нашого погляду - ні. Адже в наш час, коли нові знання та результати наукових досліджень роками «доходять» до підручників, збірки тез доповідей на науково-практичних конференціях вже стають, як свідчать списки джерел інформації дипломних робіт магістрів, актуальним джерелом знань для студентів і молодих учених. А також прикладом викладення результатів власних досліджень та їх обговорення, на відміну від реферативних робіт частини студентів. Таким чином, сучасні науково-практичні конференції і збірки представлених на них текстів тез доповідей є вагомою складовою науки, освіти і практики у ЗВО.

Література

1. Каранфилова Е.В. К проблеме внедрения инновационных образовательных стратегий в процесс обучения студентов инженерных специальностей // World science. 2017. С. 71-73.
2. Зеніна-Біліченко А.С., Дашевська Д.А. Модернізація системи підготовки фахівців з вищою освітою в умовах інноваційного розвитку України // «Ефективна економіка». Дніпропетровськ, 2013.С. 17-25.
3. Буковская Г.В. Научно-практическая конференция - важный этап в организации исследовательской деятельности студентов // Вестник Волжского университета им. В.Н. Татищева. 2011. С.21-24.
4. Ростова А.В. Формы научно-исследовательской деятельности студентов // Вестник Волжского университета им. В.Н. Татищева. 2017. С.1-4.

Вплив викладача на мотивацію студентів до саморозвитку В.І. Булюк, В.Г. Мураховський	35
Структурні зміни в освіті та науці в новітній парадигмі соціально- економічного розвитку України С.А. Бондаренко	37
Методичні підходи до визначення ємності ринку в дипломних роботах бакалаврів і магістрів О.М. Голодонюк, В.В. Мільчева	40
Сучасні політичні ідеології: актуальність політичного вибору та соціальна підтримка в Україні С.А. Дмитрашко	43
Розвиток доброчесності і боротьба з корупцією Г.А. Шевченко	45
Проблеми опрацювання наукової та учбової інформації Є.В. Іванов	45
Елементи сторітелінгу на заняттях, присвячених чорнобильській трагедії (на прикладі двох ЗВО: Одеської національної академії харчових технологій та Одеського національного університету імені І.І. Мечникова) І.С. Дружкова, А.Ф. Коваленко	46
Про доцільність введення в ОНАХТ спецкурсу «Фізика харчових продуктів» О.Є. Сергєєва	51
Екологічне виховання студентської молоді М.М. Зацеркляний, Т.Б. Столевич	52
Психолого-педагогічна характеристика студентів КНТІС ОНАХТ В.О. Волчок	56
Моніторинг навчальних дисциплін та побудова їх рейтингу з метою оптимізації контенту та підвищення якості викладання А.В. Селіванова, А.С. Винник	58
Забезпечення інноваційного розвитку освітнього процесу через ефективну співдружність «виробництво - університети» К.В. Свідло	59
Забезпечення якості вищої освіти в контексті вимог європейських стандартів ESG 2015 М.М. Бойко	61
Академічна доброчесність як явище в освітньому просторі України та засіб підвищення якості освіти Л.Т. Рябовол	64
Науково-практичні конференції як складова взаємодії науки, освіти і практики в ЗВО Т.В. Стрікаленко, Т.П. Григор'єва	67
Деякі підходи до організації навчального процесу В.І. Мілованов, В.О. Буданов	70